

Ирис Волф

Неясните очертания на света

 АКВАРИУС

traduki

ИРИС ВОЛФ

Издаването на това произведение беше подкрепено от ТРАДУКИ, литературна мрежа, в която са включени Федералното министерство за европейски и международни въпроси на Република Австрия, Министерството на външните работи на Федерална република Германия, Швейцарската културна фондация „Про Хелвеция“, Австрийското сдружение на преводачките и преводачите (Литературна къща Виена) по възложение на Федералното министерство за изкуство, култура, държавна администрация и спорт на Република Австрия, Гьоте-институт, Фондация „С. Фишер“, Словенската агенция за книгата, Министерството на културата и медиите на Република Хърватия, Министерството на обществото и културата на Княжество Лихтенщайн, Фондацията за култура на Княжество Лихтенщайн, Министерството на културата на Република Албания, Министерството на културата и информацията на Република Сърбия, Министерството на културата на Румъния, Министерството на образованието, науката, културата и спорта на Черна гора, Лайпцигският панаир на книгата, Министерството на културата на Република Северна Македония, Министерството на културата на Република България.

Iris Wolff
Die Unschärfe der Welt

© 2020 Klett-Cotta – J.G. Cotta'sche Buchhandlung Nachfolger GmbH, Stuttgart/Germany

This edition published by arrangement with Michael Gaeb Literary Agency

© of the translation: S. Fischer Foundation by order of TRADUKI

© Антонина Георгиева, оформление, 2022

© Издателство „Аквариус“, 2022

ISBN 978-954-8692-82-3

All rights reserved.

неясните очертания на света

роман

Превод от немски:
Виолета Вичева

Аквариус
София

На Андреас

Видях
камъка да се топи
и любовта да си тръгва
вика птицата
от гървото
Ние казваме:
Пее

- *Рихард Вагнер*¹ -

¹ Рихард Вагнер, румънско-германски писател, р. 1952 в Ловрин, Седмиградско.

Zăpadă

Остави ми гетето.

Флорентине не си мислеше това, не го изричаше на глас. Тя просто се уповаваше на тези гуми. Изречението се беше запечатало в нея, беше с нея през цялото време. Първо в каруцата, после във влака към Арад, където тя взе такси от гарата до болницата. Остави ми гетето. Прозвучаваше в снега, прехвърчаше като снежинките край пътя, пътуваше с нея по релсите, ритмично, на тласъци. Някакво тънко свистене в него напомняше предупреждение. В таксито това изречение стана възлесто и твърдо, заседна в хранопровода ѝ, натече в стомаха ѝ, в юмруците, в устата. Остави ми го, моля те.

Валеше сняг от седмица. Първо малки, безобидни снежинки, които посипаха двора, все

едно гърба на животно. Покриха къщите, само върху камбанарията отначало не се задържаха. Всяка снежинка – една от безброй уникати – изпратена, за да изчезне всичко: близките села, ниви, хълмът на хоризонта и накрая самият хоризонт. Ханес се беше отказал да рине снега в двора, стигаше му да разчиства изхода към улицата и пътя до съседната къща. Излизаше три пъти на ден и му се струваше, че преспите отстранени са станали високи около метър.

През тези галерии предобег бе превел Флорентине – от двора, през улицата, покрай църквата. На главната улица имаше една-единствена каруца. На капрата – мъж в кожух и калпак, сзушен, сякаш спи. Флорентине и Ханес се спогледаха. Тя кимна. Когато го приближиха, мъжът се изправи. Стъпи на каросерията, вдигна капациите на няколко бъчви и започна да хвали стоката в тях. В първата телата на рибите гледаха в една посока, коремите – сребристи, гърбовете – сиво-черни, подобно пасаж в морето, готови всеки миг да се стрелнат наобратно. В друга бяха наредени като звезда – опашката към средата, главата навън – гузини глави, хриле, очи.

Ханес обясни каква е ситуацията, пъхна пари в ръцете на мъжа, накрая дори купи риба от него, за да се съгласи. Рибата свърши на боклука. След това пътуване Флорентине никога нямаше да вкуси осолена херинга.

Мъжът шибна коня. Ханес направи с тях няколко крачки, сякаш искаше да тръгне с каруцата. Флорентине гледа назад, докато той не се изгуби зад един завой. Малко след това изчезна и селото. Шейнилата се плъзгаха по снега, товарът грънчеше, едно звънче звънтеше, ясно, непрестанно, а когато докосваше корема си, на Флорентине ѝ се струваше, че чува звука от чупещо се стъкло. Всеки завой беше като предишния, всяка група гървета – повторение на отминатите. Нямаше цветове, нямаше ясни очертания, само плъзгането на каруцата, чистият звън и миризмата на осолена риба. Когато стигнаха голото шосе, където нито гървета, нито къщи спираха вятъра, тя видя как каруцата се занесе. Бъчви и риби се катурнаха – голяма ръка ги разпръсна невъзмутимо в снега – сиво-черен мотив в безкрайната белота.

Мъжът мълчеше. С периферното си зрение Флорентине виждаше, че я изучава, че отдавна е забелязал как е скръстила ръце пред корема си и как се подпира, когато минават през неравности. Водеше коня по средата на пътя, намаляваше темпото в завоите – беше разбрал каква е ситуацията. Очите му между шапката и кожуха бяха единственото, което тя можеше да види. Нито възрастта му можеше да се определи, нито гали лицето му е красиво, или в него има нещо от грубостта на

ръцете. Флорентине му беше благодарна. Той познаваше добре пътищата, успяваше да се ориентира по едва забележими знаци, по храсти и гървета, които за нея не значеха нищо. Знаеше при кое гърво трябва да завие, заобикаляше, когато се загаваха препятствия, които тя забелязваше твърде късно. Вероятно от години кръстосваше тези пътища, лято и зима, с осолена риба, която изхранваше него и семейството му.

Точно пък румънец, би казал баща ѝ. Но в момента този мъж ѝ беше по-близък от всеки друг.

Снегът простря навсякъде белота, която постепенно гонеше на Флорентине тревога, на кара я да обикаля неспокойно от стая в стая – стаи, с които все още не беше свикнала. Имаше чувството, че помещенията ги наблюдават, че не им убягват дори прошеннати гуми и гребни жестове, че къщата отдавна вече ги познава – жена с луничава кожа, слаба, почти кльощава, с клоширан панталон и бродирана камизола. Мъж с тъмна брада и средно гълга коса, който играе футбол и свири на китара, и е изпратен в западните покрайнини на страната, за да поеме първата си енория. Двойка в средата на гвайсетте си години, която прекарва вечерите в игри на карти. Която подхожда с подозрение към къщата с многото ѝ стаи, градината с лозите,

гюлите, прасковите и крушите точно както жителите на селото – към гвамата. Флорентине беше израснала в града и не знаеше какво да очаква от живота на село, какво щеше да ѝ коства, но въпреки това беше решена да направи всичко, за да успее този експеримент.

Следобеда на предишния ден младежите от рождествената пиеса обикаляха от къща на къща. Всичко се случваше безшумно. Откакто валеше сняг, нямаше отварящи се или затварящи се порти, затръшване на врати, детски плач, подвиквания през дворовете. Снегът беше затворил шумовете в къщите, беше изчезнал дори кучешкият лай, погеман иначе безброй пъти на ден и всяка нощ от някое куче и разнасящ из цялото село. Винаги спираше изведнъж, настъпваше тишина, по-гълбока от преди това. Ако Флорентине трябва да опише с една дума новия си живот, то щеше да е тази тишина.

Тя беше проследила младежите от кухненския прозорец. Шест фигури, обгърнати в бели роби, едва различими сред преспите сняг: Йосиф, Мария с булчински накити, два ангела, единият със скиптър, другият с меч, вол и магаре с дяволити лица и гълги рога. Когато вторият ангел извика Мария в прегдверието на пасторската къща, Флорентине усети нещо горещо между краката си. В банята тя свали панталона си, кръв се стече по бедрото ѝ и капна на пода. Акушерката ѝ даде кръвоспиращо лекарство.